

NYE TIDER I SKAGEN OG HANSTHOLM

Største investering i FF's 56-årige historie

Modernisering af maskinparken til omkring 75 mio. kr. i Skagen og 25 mio. kr. i Hanstholm vil styrke effektivitet og kapacitet med fokus på energi og miljø.

Stort set alt er nyt i den investering, der er gjort i Skagen, hvor den ældste del af maskinparken er 30 år gammel og snart vil være skiftet ud.

Resultatet er en styrket effektivitet og besparelse på energi samt forbedret drift, når den første del af moderniseringen er gennemført i Skagen i uge 42. Dermed kan produktionen i Skagen starte igen, efter at have været flyttet til Hanstholm siden 1. juni.

Moderne teknik

- Der er ikke tidligere i FF's historie gennemført en så omfattende modernisering af maskinparken med så stor en økonomisk investering, siger Technical Director Thomas

Fortsættes næste side. ▶

Der støbes nye gulve i kogeriet i Skagen. Det elektriske system indgår i et koordineret samspil i produktionen, når moderniseringen er helt gennemført.

FOTO: OLE MØRSEN

INDHOLD

Største investering i FF's 56-årige historie ..... **1 - 3**
Proteinfisk og kvalitet ..... **4 - 5**
Vigtigt skridt på vejen med en fælles ambition ..... **6 - 7**

En drøm blev gjort til virkelighed ..... **8 - 10**
Den økonomiske styrmand ..... **11 - 13**
75 års jubilæum i fremskridtets navn ..... **14 - 15**

Ny direktør i FF Skagen Fond **15**
200 på toppen **16**

STØRSTE INVESTERING I FF'S 56-ÅRIGE HISTORIE

Rasmussen. Nye kogere og nye pressere er blot noget af den moderne teknik, der herefter vil gavne produktionskapaciteten og samtidig forbedre arbejdsmiljøet.

Forberedelserne tog sin begyndelse allerede i efteråret 2014. Når første halvdel af projektet er færdigt i uge 42, arbejdes der videre på anden del, som forventes færdig i uge 2 næste år.

Åbent hus i 2017

Herefter er det planen, at det samlede nyanlæg præsenteres for offentligheden ved et åbent hus arrangement.

- Vi er klar over, at FF Skagen har en position i Skagens erhvervsliv, som også byens borgere glæder sig over, og i Danmark og internationalt er vi desuden kendt som en af de førende i branchen.

Nye varmevekslere til kogeriet medvirker til at effektivisere separationsprocessen.

Med den udvikling, der er sket de senere år på virksomheden, er vi i fuld gang med en proces, som yderligere skærper profi-

len omkring FF overfor det omgivende samfund, fastslår Thomas Rasmussen.

Der er fokus på hygiejne og miljø med vægt på arbejdsmiljøet. Lysere farver i fabriksbygningen i Skagen er et led i denne del af moderniseringen.

Moderniseringen i Hanstholm

Også i Hanstholm styrker FF produktionen med en investering på 25 mio. kr. Her har værkfører Christian Thygesen i samarbejde med råvarechef Ole Nørgaard koordineret det praktiske arbejde med moderniseringen.

Der er bl.a. etableret ny spildvarmeinddampere og to ekstra centrifuger. Dertil kommer styrkelse af de områder, der tidligere kunne være flaskehalse i produktionen. Flowet i produktionen er her efter optimal og kapaciteten forbedret betydeligt.

Bygningerne er udvendig gjort mere tidssvarende, således at de med logo præsenteres som en virksomhed i koncernen FF Skagen Danmark.

FOTO: OLE NØRGAARD

Den nye inddampere i Hanstholm set fra gulvplan og 12 meter op.

Set udefra giver den 15 meter høje, nye inddamperebygning i Hanstholm et samlet harmonisk indtryk, således som den er bygget sammen med tidligere bygninger og alle er beklædt med nye facader.

FOTO: OLE NØRGAARD

Proteinfisk og kvalitet

Uddrag af kronik i Jyllands-Posten på vegne af FF ved CEO Johannes Falsson.

Havet er fyldt af fisk, som ikke må fanges.

Det er et paradoks, især når det kan dokumenteres, at fiskeriet af de arter, som det drejer sig om, ikke truer bestanden af fisk.

Alligevel er kvoterne i proteinfiskeriet, reduceret med op til 50 pct. de senere 25-30 år.

Fiskekvoterne i dette fiskeri udnyttes ikke optimalt, hvilket skyldes en forfæjlet biologisk rådgivning og et EU-bureaukrati, som blokerer for nytænkning og udvikling.

Det er branchens udfordring, som vi i "FF Skagen A/S", der er en af verdens førende i branchen, ser alvorligt på i en tid, da er tales, skrives og debatteres så meget om landbrug i samme ministerium, som også er fiskerierhvervets.

Sundhed og eksportværdi

Proteinfiskeriet udgør omkring 20 pct. af al dansk fiskeri. Med en eksportværdi på omkring 3.5 mia. kr. årligt er Danmark EU's førende producent baseret på ikke færre end 80-90 pct. af proteinrige fisk og fiskeprodukter. Danmark er samtidig

verdens 4. største producent af fiskeolie og den 7. største af fiskemel.

Vor virksomhed i Skagen, "FF Skagen A/S, ejet af fiskere og fiskeindustrien, oplever flere paradokser i den offentlige forvaltning af erhvervet.

Et af dem er, at fiskeolie produceret i Danmark ikke må anvendes til konsum, altså til mennesker, hvorimod fiskeolie importeret fra ikke-EU-lande som Island, Norge og Peru gerne må markedsføres og sælges i Danmark.

Dokumenteret bæredygtig

Produktionen i Danmark er dokumenteret bæredygtig og sporbar på et højt teknologisk niveau. Det godkendes hvert år af uvildige instanser med internationale certifikater som dokumentation for standarden.

Fiskene er fanget af nogle af verdens mest moderne fiskefartøjer, danske som udenlandske, der er nybyggede indenfor de senere 10 år til mellem 200 og 300 mio. kr. Flere af dem på danske værfter.

EU-bureaukratisk blokering

Et blandt flere eksempler på, at EU-bureaukratiet blokerer for udviklingen er, at fisk landet til konsum i Skagen – altså spisefisk – godkendes, som den er: Fisk, der er sunde, kan spises og eksporteres.

Men når samme fisk landes til vor virksomhed, dokumenteret bæredygtig og sporbar, anses den for affald, uanset, at den er råvaregrundlag som basis for produktion af proteinrigt foder. Hvorfor denne forskel?

Når man for nogle vigtige arter i proteinfiskeriet, f.eks. tobis, var i stand til at fange

omkring en mio. tons årligt, før den blev omfattet af kvoter for ikke så mange år siden, uden at bestanden blev truet, er det uforståeligt, at der siden hen kun må fanges mindre en halvdelen i gode år og nogle år næsten ingen.

Vi udfordrer bureaukratiet

Vor branche tager nu initiativ til at skaffe mere viden og opnå et nyt syn på fiskeriet og produktionen for at bidrage til de analyser og den forskning, som det officielle Danmark ikke er i stand til i nødvendigt omfang. Vi udfordrer med andre ord det politiske, fiskeribiologiske og EU-bureaukratiet.

Vi skal væk fra uanvendelige biologiske modeller og et forsigtighedsprincip, der ikke kan skabes dokumentation for. Vi skal sikre, at kvoterne udnyttes 100 pct. og udvikle en endnu mere bæredygtig produktion.

Naturens medicin

Fokus på kvalitet vil blive endnu mere skarp. Vi skal fortsat arbejde for at analysere og forstå de ukendte ingredienser, som fiskemel indeholder med stor sundhedsmæssig betydning for dyr i opvækst og for mennesker. Om 25 år, måske tidli-

gere, er vi nærmere produkter, som vil blive anset som naturens medicin. Fiskemel og fiskeolie vil blive brugt ikke alene som tilskud i foder til dyr, men også direkte til mennesker i vore fødevarer.

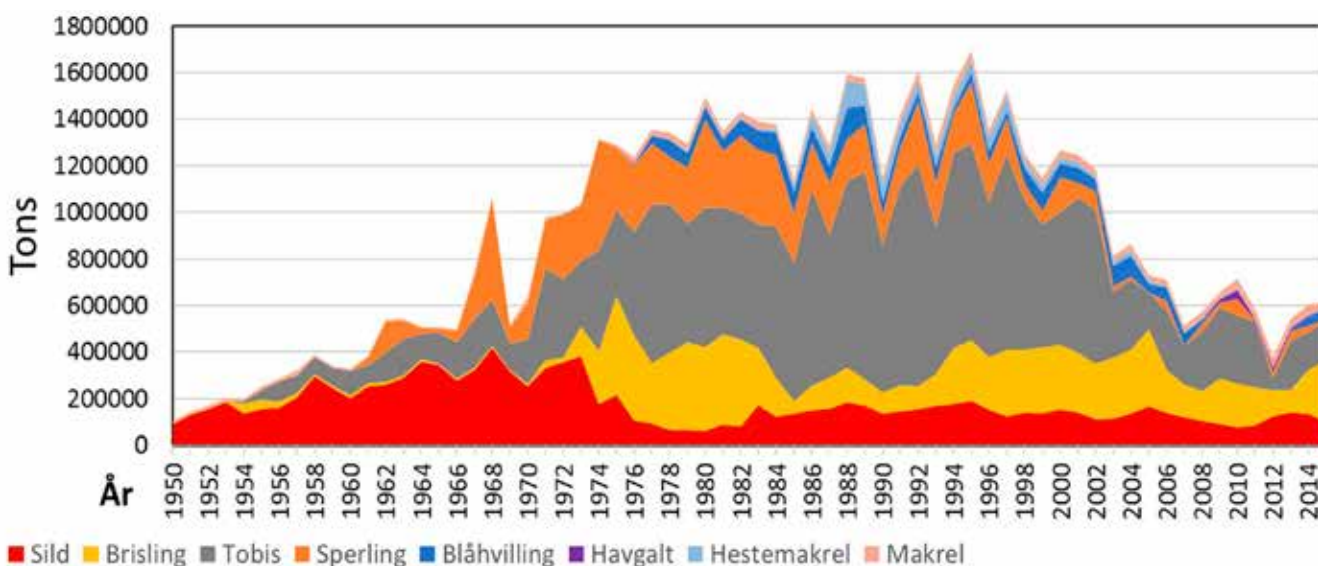
Det er på høje tid at vurdere dette erhverv og branchen i et langt større fremtidsperspektiv end hidtil til gavn for det omgivende samfund, både nationalt og internationalt.

På vegne af FF skrev Johannes Palsson 12. juli en kronik i Jyllands-Posten for at gøre det (fiskeri-) politiske liv, den biologiske rådgivning og EU-bureaukratiet opmærksom på de dokumenterede fejltagelser, der gøres overfor en branche, der repræsenterer 80-90 pct. i Europa og en eksportværdi på 3,5 mia. kr.

De samlede fangster af pelagiske arter både til konsum og protein- produktion i perioden 1950 til 2015

De pelagiske arter er kortlevede og reproducerer sig selv over 3 til 7 års periode. Det fremgår tydelig af billedet (grafik udarbejdet af MID) den kolossale udvikling, der har været i fangsterne i perioden. I en lang årrække har vi kunnet høste mellem 1 million og 1,5 million tons fra Nordsøen. I slutningen af 90'erne fik man øget fokus på bestandene, og der blev indført sikkerheds principper i bestandsvurderingerne. Men der mangler forklaringer på og forståelse for, hvorfor man ikke længere kan høste disse arter i samme grad nu i det 21ende århundrede, som man kunne de forudgående.

Vigtigt skridt på vejen med en fælles ambition

For første gang i Europa var repræsentanter med afgørende indflydelse på fiskeri, produktion af fiskemel og fiskeolie og akvakulturen samlet til debat om fremtiden.

FOTO: MORTEN OLSEN

Ikke færre end 21 inviterede fra flere nationer præsenterede deres forslag til udvikling i branchen.

De var der alle - på Nordsøcentret i Hirtshals 29. og 30. august, da sammenslutningen "EUfishmeal" og "Nordic Marine Think Tank" (NMTT) med støtte fra Nordisk Ministerråd inviterede til symposium om perspektiver for produktion af fiskemel og fiskeolie.

De kom fra Storbritannien, Danmark, Tyskland, Irland, Island, Færøerne og Norge foruden associerede medlemmer i "EUfishmeal" fra Danmark, Norge og Sverige. De kom fra EU, ICES, DTU Aqua, NGO, FAO, IFFO, "Danmarks Pelagiske

Producent Organisation", "Danmarks Fiskeriforening" og fra "Marine Ingredients Denmark" (MID). De kom fra universiteter og virksomheder, der opdrætter fisk. De deltog som talende og lyttende til de talrige foredrag og debatter med officielle indlæg fra ikke færre end 21 inviterede.

FF og branchen

Konferencen betegnes som en succes. En dialog på grundlag af et ikke tidligere udnyttet potentiale blev skabt af dem, der var til stede. Både til gavn for branchen og derfor også for FF, der som en af verdens førende producenter af fiskemel og fiskeolie bidrager til en udvikling af det potentiale, der som en X-faktor findes i

fisk som råvare, produktion af fiskemel og fiskeolie, videnskab og forskning. Det hele til gavn for en værdikæde, der omfatter sundhed for mennesker og dyr i et globalt perspektiv foruden beskæftigelse i talrige kystsamfund, der samtidig ønsker økonomisk fremgang.

En konklusion

Skal der gives en konklusion på denne unikke, internationale konference må den være:

- at der trods forskellig tilgang til branchen fra flere deltagere, offentlige som private, blev skabt enighed om behov for langt mere viden end den officielle biologiske rådgivning er i stand til at fremskaffe.

Fakta taler sit tydelige sprog

"EUfishmeal" repræsenterer 10 pct. af verdens produktion af fiskemel og 20 pct. af fiskeolie med omkring 1/2 mio. tons fiskemel årligt og 170.000 tons fiskeolie til en værdi af omkring 10 mia. kr. - hvert år.

Der er imidlertid behov for en øget produktion af flere grunde, som blev belyst fra flere sider på konferencen. Der er derfor brug for en klar strategi, betonedes bestyrelsesformand for "EUfishmeal" i sin åbningstale, Johannes Palsson, Skagen. Verdenssamfundet efterspørger i stigende omfang fiskemel og fiskeolie som basis for den værdikæde, der indeholder sundhed for mennesker og dyr og arbejdspladser og med respekt for miljøet. Der er tale om lave omkostninger i en produktion af høj kvalitet, lød det.

Mangel på forståelse

Set i det perspektiv og med mulighederne for udvikling er den myndighedsbaserede biologiske rådgivning for svag, blev det betonet gennem store dele af konferencen i en branche, der er i stand til at producere unikke produkter til billige omkostninger, blev det fastslået.

Det er således paradoksalt, at fiskeriet indenfor alle pelagiske arter i Nordsøen gennem en periode fra sidst i 70'erne til omkring år 2000 var i stand til at fange mellem 1 og 1 1/2 mio. tons fisk om året, uden at det gik ud over bestandene. I dag må der kun fanges mellem 300.000 og 600.000 tons baseret på en biologisk rådgivning, der ikke synes at være fulgt med tiden.

Al fisk bør landes

Et af de spørgsmål, der blev rejst med opbakning fra flere sider, er kravet om, at al udsmid af fisk forbydes.

Det er spild af værdier for fødevarer, sundhed og værdikæde. Enhver fisk, der smides ud, har betydning for produktion af fiskemel og fiskeolie til gavn for mennesker og dyr i det internationale samfund.

Omkring 70 pct. af fiskemel og fiskeolie bruges til akvakulturen.

FOTO: MOREN OLSEN

En optimistisk bestyrelsesformand for "EUfishmeal", Johannes Palsson, Skagen, argumenterede for de muligheder for udvikling, som erhverv og branche repræsentanter, og som den officielle biologiske rådgivning ikke er i stand til, fastslog han.

Der er derfor behov for en videnskabelig dokumentation, som branchen selv må skaffe, når den officielle biologiske rådgivning ikke er i stand til det på et optimalt grundlag, blev det fremhævet.

Det er samtidig værd at bemærke, lød det på konferencen, at moderne fiskeritøjer i dag er udrustet teknologisk på et så højt niveau, at de er i stand til at indsamle nødvendige data, som dokumentation for fiskeri og bestande, som den biologiske rådgivning ikke kan i samme målestok.

Biologer og fiskere

Der blev fra flere sider spurgt om, hvorfor biologerne ikke i højere grad er i dialog med fiskerierhvervet og branchen.

Hertil svarede professor Henrik Mosegård, DTU Aqua, der repræsenterede den officielle biologiske rådgivning, at - som han udtrykte det:

- Vi er videnskabsfolk og forskere. Det handler ikke om os biologer, men om hvordan fiskene har det i havet. På det grundlag skal vi - og kan vi - dokumentere vores rådgivning, fastslog han.

Danske kystsamfund

Gæstetaler var også Thisted's borgmester Lene Kjeldgaard Jensen, der som formand for "Nordjysk Fiskerinetværk" med seks nord- og vestjyske kommuner pegede på den afgørende betydning, som fiskeri og produktion har for beskæftigelsen og de virksomheder, der i kystsamfundet servicerer fiskerisektoren.

Et vigtigt skridt er taget. Nu skal vi videre, var en hovedkonklusion på konferencen.

- Der er skabt et styrket grundlag for forståelse og dialog med flere parter end tidligere med det formål at opnå øget viden. Det betyder, at dette erhverv og branchen som helhed bliver i stand til at levere mere og bedre fiskemel og fiskeolie af høj kvalitet til verdenssamfundet, fastslog bestyrelsesformand for "EUfishmeal", Johannes Palsson.

En drøm blev gjort til virkelighed

Det færøske familierederi Beinur fra Hirtshals har døbt sin første nybygning, som er det andet danske fartøj med to-trawl.

En drøm er gået i opfyldelse.

Det fortæller færingen Vírgar Tindskard i denne samtale om familiens første nybyggede fartøj, HG 62 "Beinur", døbt i august i Skagen.

- Siden jeg begyndte at fiske som 14-årig, har jeg drømt om, at vi engang kunne bygge vort eget skib, fortæller Vírgar, 72 år i dag. Det er nu en realitet i vort familierederi, der blev oprettet i 2008 med Gunnar Nolsø som medejer. Syv år tidligere talte jeg med mine to sønner, Fridalvur og Runi, om de ville være med i det familieselskab, som de fiskere de også er. Spørgsmålet var: Skal / skal ikke? Svaret blev et enigt ja.

En skillevej og en dåb

- Det var samtidig en skillevej for mig, fortæller Vírgar Tindskard, der sidste år fejrede guldbryllup med Aslovg, som han mødte på skipperskolen i Torshavn i 1963. Da var han 19 og hun 18 år. Hun døbte 53 år senere - i Skagen i august - HG 62 "Beinur", der er navnet på den ældste af deres otte børnebørn, 17-årige Beinur.

Vírgar og datteren Elin, 33 år, koordinerer og styrer rederiet på kontoret i Hirtshals. Fridalvur, 45 år, er skipper med Runi, 39 år, som styrmand og medejer i rederiet. Gunnar Nolsø er den anden skipper og også medejer.

Der er to besætninger med ni på hver rejse seks uger af gangen og planlagt 300 driftsdage om året.

HG 62 "Beinur" er ikke alene en fornyelse af fiskerflåden på et højt teknologisk niveau, men også en færøsk familiebegivenhed. Den store familie var med til dåben, alle i færøske nationaldragter - fra 72-årige Vírgar Tindskard til den mindste, Alexandra Rán Tindskard, 3 år, på fars, Runi Tindskards arm.

Konsum og industrifisk

- Hvis man ikke forny sig, går man tilbage, fastslår Vírgar Tindskard.

HG 62 "Beinur" med flag over top på vej fra dåben i Skagen til hjemhavnen Hirtshals med den ene søn Fridalvur som skipper.

- Det er filosofien, også praktisk, bag beslutningen om at bygge HG 62 "Beinur" på Karstensens Skibsværft i Skagen, 78 m langt og 4.100 HK. Drømmen var ikke alene at få bygget dette skib med kombineret trawl – og notfiskeri til omkring 228 mio. kr. og samtidig indrettet med de kvaliteter, som vi lægger vægt på. Det er lykkedes ovenud fint i samarbejde med Karstensens Skibsværft og i løbende, tæt kontakt med direktør og tegnestuechef Kent Damgaard på værftet, fortæller Virgar.

Kvalitet for mandskabet ombord og for fiskeriet og fiskene, der fordeler sig med omkring 50 pct. til henholdsvis konsum og industri, er helt afgørende for os. Fuldt lastet er kapaciteten omkring 1.700 tons konsum og 2.700 tons industrifisk. Der er 11 RSW-tanke, og styrehuset er med 360° sigt.

FOTO: MORTEN OLSEN

Sekundet før familiens drøm går i opfyldelse: Aslovg svinger traditionen tro champagneflasken, der knuses mod skibssiden. HG 62 "Beinur" er døbt.

- Vigtigst i krav til kvalitet er sikkerhed for mandskabet ombord og miljøet. Alle spil drives af el, som mindsker støjen, forklarer Virgar med den væsentlige tilføjelse, at fartøjet er bygget, så det bruger mindst mulig olie.

Fiskeri med to-trawl

Fiskeriet fordeler sig hovedsagelig med sild og makrel til konsum og tobis, brisling og blåhvilling som industrifiskeri.

FOTO: MORTEN OLSEN

Den ældste af Virgar og Aslovg's otte børnebørn, Beinur på 17 år, lægger navn til nybygningen.

- Udfordringen er også, at vi som det andet fartøj i Danmark med to-trawl har fokus på at fange sperling med dette trawl, forklarer han. Vi har endnu ingen erfaring og er opsat på at forsøge os frem med dette fiskeri for at sikre os endnu mere viden. Som sagt: Hvis man ikke fornår sig, går man tilbage. Sådan har det altid været og ikke mindst i dag, både nationalt politisk og fiskeripolitisk.

58 års erfaring

To skibsgenerationers erfaring er bag det nye fartøj fra Karstensens Skibsværft. Såvel praktisk som teoretisk viden om fiskeri gennem 58 år er Virgars baggrund.

Fortsættes næste side. ▶

Familien samlet efter dåben, alle i færøske nationaldragter, med Virgar Tindskard og hustru Aslovg til venstre.

FOTO: MORTEN OLSEN

Som 14-årig begyndte han at fiske som stor dreng - i en årrække saltfisk om sommeren ved Grønland og New Foundland. Om vinteren fersk fisk med hjemhavn i Torshavn og sidste rejse i 1968. Dernæst i perioden 1969-2001, sild og makrel og notfiskeri med VN 213 "Vestminningur II" fra 1967, der senere blev til HG 62 "Expo" i partrederiet Expo. Han blev skipper ombord og købte sig ind i fartøjet i 1975 og blev eneejer i 1987. Han købte dernæst den første Beinur i 2001 og den næste i 2006, erhvervet som Christina S. og senere solgt til et svensk rederi. I 2012 overtog de HG 63 "Brestur", som de ejede i to år med det overordnede formål at nybygge HG 62 "Beinur".

Med et glimt i øjet slutter Virgar Tindskard vor samtale med denne replik:
- Jeg er endnu ikke vendt hjem til Færøerne. For færing det er jeg, uanset at fiskeri og familierederi har hjemsted Hirtshals.

FOTO: MORTEN OLSEN

Der er to besætninger på HG 62 "Beinur" og to skippere, Fridalvur Tindskard, til venstre, og Gunnar Nolsø.

FOTO: MORTEN OLSEN

Rederi, familie og skippere på Beinur: Fra venstre sønnen Runi, styrmand og medejer, Virgar, far og medejer, sønnen Fridalvur, skipper og medejer, datter Elin og medejer, der sammen med far styrer rederiets kontor i Hirtshals. Til højre skipper og medejer Gunnar Nolsø.

I sin tale ved dåben af HG 62 "Beinur", der både var på færøsk og dansk, sagde Aslovg:

Skipið Beinur fær navn

Vakra skútu her vit skoða, fógur er í sólarroða
Hjartans ynskir bøn til Gud, fiskieygnu fær í lut
Hvønn og ein vil verja varða, føra heim til barnaskara
Hann sum yvir øllum ræður, lyftið heldur sítt í ævir
Beinur verið navnið títt, vakurt blaktrar merki frítt

Så smuk en skude

Så smuk en skude, der ligger her, stråler i solen ser
Hjertets bøn til Gud opstår, god en fiskelod hun får
Hver og en vil vogte vare, føre hjem til børneskare
Han som over alting står, løftet holde han formår
Beinur være navnet dit, flaget vinker smukt og frit

Den økonomiske styrmand

CFO Poul R. Poulsen forlod 31. august sin stilling som økonomisk ansvarlig i "FF Skagen A/S" med op – og nedture gennem tre årtier, som alle dog endte med fremgang for virksomheden.

Poul R. Poulsen: - "FF Skagen A/S" står stærkere end nogensinde, nationalt og internationalt, med en visionær CEO Johannes Palsson, der tog initiativ til en ny ledelsesstruktur.

Poul R. Poulsen har haft sit virke i FF i 37 år, først i andels-selskabet "Fiskernes Fiskeindustri AmbA.", der for nogle år siden blev omdannet til aktieselskabet "FF Skagen A/S".

Da han som 34-årig i 1979 blev ansat i FF, var der i Danmark 14 fiskemelsfabrikker. I dag er der tre - to i koncernen "FF Skagen A/S" med datterselskab i Hanstholm og med den erhvervsdrivende "FF Skagen Fond" som hovedaktionær.

Poul R. Poulsen forlader dog ikke FF helt. Han har sagt ja tak til en nyoprettet stilling som direktør i "FF Skagen Fond", hvis formål er at eje majoriteten i driftsselskabet "FF Skagen A/S" samt fondens støtte til udvikling og uddannelse inden for fiskerierhvervet, herunder også almenvelgørende formål og blandt dem kultu-

relle. (Se også artiklen Ny direktør i "FF Skagen Fond" side 15)

Kolossal udvikling

Der er sket en kolossal udvikling lokalt, nationalt og internationalt i FF og i branchen, siden han i 1979 tiltrådte som cheffuldmægtig med stilingsbeskrivelsen *... at forestå den overordnede ledelse af firmaets regnskabsmæssige funktioner.* Da var omsætningen 93 mio. kr. - i 2015 var den vokset 22 gange større til mere end 2 mia. kr. Han har arbejdet sammen med fire bestyrelsesformænd, tre administrerende direktører, og selskabet er undervejs omdannet fra andelselskab til et aktieselskab.

Stærkt og visionært

Spørger man ham om, hvordan han ser på FF i dag, er svaret klart og utvetydigt: - En meget omfattende og styrket international virksomhed med en visionær

CEO, Johannes Palsson, der tiltrådte januar 2014 og hurtigt fik organiseret en ny ledelsesstruktur foruden, at han samme år kunne præsentere et rekordregnskab. Senere fulgte overtagelsen af "Hanstholm Fiskemelsfabrik", og koncernen står i dag stærkere rustet end nogensinde.

Dertil kommer købet af "HF transport og Fiskehandel A/S" og "Frölunda Transport AB" som fundament for medejerskab i et nyt transportselskab "Rygaard Fisketransport A/S" med 150 trailere og omkring 80 pct. af kapaciteten til transport af fisk og fiskeprodukter i både Danmark og Sverige.

- Vi har dermed styrket vort råvaregrundlag betydeligt, fastslår Poul R. Poulsen. Det er således en rivende udvikling, som han har deltaget i – og altid i tæt samarbejde med den administrerende direktør og bestyrelsen.

Fortsættes næste side. ►

En stærk besætning

Driften af en fiskemelsfabrik kan sammenlignes med at føre et skib i både rolige og urolige farvande samt i stille vejr og i storm.

Navigationen er på plads, og kursen er sat. Undersøiske skær er ukendte, men FF er aldrig grundstødt eller haft brug for nødhavn. Godt sømandskab og en stærk besætning har til enhver tid klaret skærene, lyder det.

Poul R. Poulsen nikker genkendende til beskrivelsen og tilføjer:

- Da jeg flyttede til Skagen for 37 år siden, var det med den klare intention at blive her 2-3 år. Da sagde en skawbo til mig: -"Nå, det tror du – hvis du int' falder til – blyver du her ikke i tre år – men hvis du falder til – så blyver du her møj længere". Han fik ret.

Atmosfæren i byen og ikke mindst atmosfæren og stemningen på FF er udtryk for en virksomhedskultur, som baserer sig på holdarbejde med et stærkt menneskeligt og fagligt samspil. Den uformelle omgangstone gør her rart at være, dengang som nu. Jeg blev - som bekendt - smiler han.

Udfordringerne

Spørger man i Poul R. Poulsens omgangskreds om ham, blandt dem kolleger, er det enslydende svar, at de oplever et roligt og velafbalanceret menneske, selv i vanskelige situationer. Lokale, nationale og internationale udfordringer skal ofte tackles i denne branche, hvor FF eksporterer til flere end 60 lande, og hvor offentlige myndigheder, danske som internationale, kan stille uventede krav og – set fra FF's side – ofte uforståelige og udokumenterede.

Spørger man ham selv i denne portrætsamtale i hjemmet i Skagen om højdepunkter og nedture i et 37-årigt arbejdsliv i FF, er hans svar i korte træk:

- Det gik for alvor stærkt i FF i løbet af 1980'erne nogle år efter, at jeg blev ansat.
- Dengang i 80'erne var vi tre, som i dyb hemmelighed gennem flere måneder førte forhandling om at overtage den store konkurrent i Skagen "Superfos

Konsolidering set i et økonomisk perspektiv er vigtig i en koncern som vores. Også på det felt står vi stærkere end nogensinde, og det er nødvendigt i en voksende international branche.

Nordjylland". Det var foruden mig bestyrelsesformand Kurt Strøm og den administrerende direktør Werner Broberg, som jeg havde et godt og frugtbart samarbejde med i 24 år. Werner Broberg blev i 2003 afløst af sin søn Morten Broberg som administrerende direktør.

Det lykkedes at overtage "Superfos Nordjylland". Vi og mange andre oplevede det som Lille David, der havde besejret Goliath.

Senere fik lukningen af den sidste fiskemelsfabrik i Hirtshals sidst i 1980'erne stor betydning for FF. I denne periode fik Poul R. Poulsen titel som økonomidirektør og medlem af direktionen.

Der skete meget andet af betydning for FF sidst i 1900-tallet. Tilførslen af råvarer blev yderligere styrket, da FF blev 50 pct. medejer af fiskeindustrien "Swe-Dan" i Västervik i Sverige. Omtrent samtidig blev FF enige med den svenske fiskemels-

fabrik Ängholmen ved Göteborg om, at de svenske fiskere, som leverede til Ängholmen, blev andelshavere i FF, hvorved fabrikken i Sverige skulle lukke.

I Skagen skete der også nyt. I december 2011 flyttede FF ind i en ny administrationsbygning, der blev præmieret af Skagen Byfond med følgende begrundelse: "Administrationsbygningen viser, hvad god arkitektur er med til at skabe, og hvad arkitekturen giver i herlighedsværdi til Skagen. Bygningen viser med sin stringente form, hvordan man kan skabe orden på et industriområde"

Fra AmbA til A/S

En anden skelsættende begivenhed var, da FF fra at være et andelsselskab i 2013 blev omdannet til et aktieselskab.

- Selvom jeg altid finder det betydningsfuldt, at vi kan konsolidere virksomheden økonomisk bedst muligt, forklarer Poul R. Poulsen, var det forståeligt, at andels-

haverne ønskede størst muligt udbytte. Mulighederne for konsolidering var af den grund ofte beskedne. Efterhånden fik bestyrelse og ledelse dog overbevist andelshaverne om vigtigheden af konsolidering i den øgede internationale konkurrence.

En krise

Kort tid efter, at selskabet blev omdannet fra "Fiskernes Fiskeindustri AmbA" til "FF Skagen A/S" med "FF Skagen Fond" som hovedaktionær, opstod der som lyn fra en klar himmel en krise. Myndighederne konstaterede en ulovlig aktivitet i handelen med nogle produkter, som ikke var tilladt ifølge EU's biproduktforordning. Det betød desuden, at nogle kunder havde fået leveret produkter, som ikke svarede til det aftalte. Bestyrelsen måtte derfor afskedige direktøren med hans ansvar for, hvad der var sket. Situationen medførte et betydeligt tab, også i egenkapitalen.

- Der er nu gået flere år siden disse hændelser, som virksomheden har lagt bag sig. Det tillidsfulde forhold til kunder og myndigheder er for længst genoprettet, og på den økonomiske front er egenkapitalen styrket betydeligt, og den er i dag større end nogensinde, kan Poul R. Poulsen konstatere.

Arbejdsliv og privatliv

Set udefra er det tilsyneladende vigtigt for Poul R. Poulsen at holde arbejdsliv og privatliv adskilt. Nogle spørger, om der overhovedet har været tid til privatliv, når man kender hans arbejdsindsats gennem 37 år. I dette portræt-interview, hvor hans hustru gennem 25 år, Grethe, deltager, får vi lov at se ind i Poul R. Poulsens opvækst og baggrund.

Han har altid været i gang, købmands sønnen fra Aars, der før skoletid kl. 7.00 men også efter skoletid, kørte ud med

varer for sin far. Poul er et musisk, kulturelt menneske, som fik sin første harmonika, da han var fem år, og siden fik en større, som han nu spiller på med et af børnebørnene. Han tog realeksamen, blev kontorassistent på "Aars og Omegns Andelsslagteri", fik sin første motorcykel, blev værnepligtig sergent på flyvestation Karup, og senere ung økonomidirektør i det hæderkronede firma fra 1898 "Johan og Axel Hornbech A/S" i Hadsund samtidig med en supplerende uddannelse med merkonomstudie ved Handelsskolen i Hobro og HD ved Handelshøjskolen i Aalborg.

Derefter stod der FF på visitkortet.

Har løbet 30.000 km på 37 år

Den nu 71-årige, tidligere økonomidirektør og CFO, er et fysisk sundt menneske, der i årevis har løbet og løber på stierne i Skagen Klitplantage. Omkring 30.000 km er det skønsmæssigt blevet til gennem 37 år.

Poul R. Poulsen og Grethe havde sølvbryllup i 2015. De har fire børn og otte børnebørn mellem 17 måneder og 21 år, som de bruger mest mulig tid sammen med, også på rejser. Når Poul og Grethe holder fri og ferier alene, har det i mange år været på BMW R 1100 RS motorcykel med Grethe på bagsædet ad lande- og motorveje i Danmark, Sverige og Norge – i dag afløst af en Porsche sportsvogn.

Spørger man Grethe i denne samtale om den private Poul er svaret:

- En stille og rolig mand uden de store armbevægelser, god tid til familien, omsorgsfuld og med humor. Det bliver en ny tilværelse at se ham mere herhjemme, smiler hun.

Poul R. Poulsen ser fremtiden med disse ord:

- Der bliver noget mere tid til haven, kunst, kultur og rejser samtidig med, at jeg ser frem til arbejdet som direktør i "Skagen FF Fond". Mon ikke Grethe også er glad for, at jeg fortsat har kontakt til FF. Vort liv sammen er et parløb, hvor noget af det vigtigste er gensidig respekt set i forhold til den forskellighed, der naturligvis altid vil være mellem to mennesker.

Jeg ser frem til nye muligheder som direktør i "FF Skagen Fond", også med økonomisk støtte til det omgivende samfund. Samtidig bliver der privat mere tid sammen med Grethe og vore otte børnebørn.

75 års jubilæum i fremskridtets navn

Fiskemelsforeningen blev til MID med en ny og offensiv strategi.

Den historiske festtale blev holdt af redaktør René Dandanell – her foran en illustration fra hans Power Point om landing af industrifisk i Skagen 1960, det år, da "Fiskernes Fiskeindustri AmbA" blev grundlagt.

Det var et jubilæum af de sjældne, men mere end det, da der blev holdt 75 års jubilæum på BØRSEN i København.

"Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri" - igennem årtier omtalt som Fiskemelsforeningen, nu MID – inviterede til markering af 75 år i en tid, da der mere end nogensinde er behov for en strategisk offensiv for erhverv, branche, for kunderne og for de mennesker og dyr, der har gavn af virksomhedernes produkter.

Tre fabrikker

Fra et to-cifret antal fiskemelsfabrikker er der i dag tre, hvor der produceres på

grundlag af råvaren, proteinfisk med eksport til flere end 60 lande.

De tre er koncernen "FF Skagen A/S" med produktion i Skagen og Hanstholm og "TripleNine A/S" i Esbjerg med produktion i Thyborøn.

Bestyrelsesformand er CEO i "FF Skagen A/S" Johannes Palsson, og Quality Director Klaus Kristoffersen, FF, er bestyrelsesmedlem.

For nogle år siden ændrede organisationen navn til "Marine Ingredients Denmark", MID, og styrkede sekretariatet i København med ny direktør og nu to fastansatte medarbejdere. Der er i dag mere end nogensinde behov for en styrket indsats politisk og med viden og indsigt i den biologiske verden.

Foran den gamle bygning, BØRSEN, opført i nederlandsk renæssance (1619-25) af Christian IV, glæder bestyrelsesformand i MID og CEO i "FF Skagen A/S" Johannes Palsson sig på 75 års jubilæumsdagen sammen med bestyrelsesformand i "FF Skagen A/S", Jens Borup i en tid, da branchen har igangsat en markant offensiv for at skabe yderligere fremgang.

Fra 75 års dagen på BØRSEN ses fra venstre bestyrelsesformand i "TripleNine Group A/S" Torben Svejgaard, CEO i datterselskabet "TripleNine A/S", Peter Jensen, direktør i MID, Anne Mette Bæk Jespersen, bestyrelsesformand i MID og CEO i "FF Skagen A/S" Johannes Palsson og bestyrelsesformand i "FF Skagen A/S, Jens Borup.

Ny direktør i "FF Skagen Fond"

Samtidig med at Poul R. Poulsen 31. august forlod sin post som CFO, er han 1. september tiltrådt en nyoprettet stilling som direktør i den erhvervsdrivende "FF Skagen Fond", der ledes af en bestyrelse på 5-6 medlemmer. Formand er advokat Jens Stadum.

"FF Skagen Fond" er hovedaktionær i driftsselskabet "FF Skagen A/S". Formålet

er desuden at kunne støtte enkeltpersoner, selskaber, aktiviteter, organisationer, institutioner m.v., der arbejder for udvikling og uddannelse indenfor fiskerierhvervet, herunder – men ikke begrænset til – fiskeri/fangst, udvikling og produktion af fangstredskaber, – hjælpemidler og –metoder, skibe samt forarbejdningsmetoder, produkter og salg. Fonden kan desuden støtte almenvæl-

gørende formål, herunder kulturelle i områder, hvor "FF Skagen A/S" har aktiviteter. Ansøgninger behandles to gange om året, 1. juni og 1. oktober.

Der er begrænsede midler i fonden, men de er stigende. Således har fondens bestyrelse netop godkendt de første to ansøgninger, oplyser Poul R. Poulsen.

200 på toppen

200 medarbejdere og ledelse med ægtefæller fra Skagen og Hanstholm samlet til sommerfest på Grenen. De er på toppen og hilser her vinkende fra kontinentets og Jyllands spids til luftfotograf Karsten Mose. Ingen skal være i tvivl om, hvor de kommer fra – de 200, som på deres måde således symboliserer et sammenhold omkring Jyllands spids og de to farvande, Kattegat og Skagerrak, med den menneskeskabte koncern og samtidig bogstaverne FF med virksomhedens hovedsæde få kilometer derfra.

FF NYT udgives af FF Skagen A/S. Havnevagtvej 5, 9990 Skagen • Mail: ff@ffskagen.com • Tlf. +(45) 9844 1100.

Redaktionsudvalg: Jens Borup, Claus Jacobsen, Johannes Palsson, Poul R. Poulsen og Thomas Rasmussen • Foto: Bo Hellum.

FF-NYT kan også ses på hjemmesiden: www.ffskagen.com • Find FF-NYT under: 'NYHEDER & PRESSE', hvor også tidligere udgaver findes • Tryk: Skagen Bogtrykkeri.